

Patrycja Stermach

WYBRANE ASPEKTY POLSKO-UKRAIŃSKIEJ WSPÓLPRACY GOSPODARCZEJ PO ROKU 1990

1. Wstęp

Granica między Polską i Ukrainą w większym stopniu łączy niż dzieli¹ oba kraje. Oba narody mają podobną historię, język i tradycję. Egzystencja ich w ciągu wieków przeplatała się na wielu płaszczyznach, m.in. politycznej, gospodarczej, kulturalnej. W perspektywie organizacji międzynarodowego wydarzenia, jakim jest Euro 2012, najbliższe lata będą jeszcze bardziej zacieśniać więzi między Polską a Ukrainą.

Z roku na rok rozszerzają się polsko-ukraińskie stosunki gospodarcze. Rosną wzajemne obroty handlowe i zwiększa się skala inwestycji polskich na Ukrainie. Również polskie przedsiębiorstwa stały się obiektem silnego zainteresowania ze strony inwestorów ukraińskich. Inicjatywy współpracy międzyregionalnej, zwłaszcza pochodzące od samorządów terytorialnych, wiążą się ze współpracą lokalnych środowisk gospodarczych oraz miejscowych małych i średnich przedsiębiorstw.

Polska i Ukraina podpisały w 1991 r. umowę o handlu i współpracy gospodarczej, stanowiącą, że wzajemne płatności z tytułu obrotów handlowych będą rozliczane w walutach wymiennalnych. Prawno-traktatowe uregulowania współpracy z Ukrainą stanowi Umowa między Rządem RP a Rządem Ukrainy o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji, podpisana w 1993 r., a także Konwencja między Rządem RP a Rządem Ukrainy w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisana w 1993 r. W 1997 r. oba kraje podpisały memorandum o wzajemnej liberalizacji handlu². W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej 1 maja 2004 r. Polska objęta została umowami i porozumieniami gospodar-

¹ <http://www2.e2012.org/pl/7.html> (11.09.2007 r.).

² <http://www.ukraine-poland.com/handel/handel.php?id=1.txt>, (11.09.2007 r.).

czymi, jakie Unia Europejska podpisała wcześniej z Ukrainą. Podstawowym dokumentem jest Porozumienie o partnerstwie i współpracy PCA, podpisane 14 czerwca 1994 r., które weszło w życie 1 marca 1998 r.³

Ramy współpracy wyznacza plan na lata 2005-2007, zawierający zadania, których wypełnienie pozwoli w roku 2008 podpisać nową (wzmacniającą) umowę Ukrainy z UE. Plan ten przewiduje zacieśnienie współpracy w dziedzinie energetyki, transportu, ochrony środowiska oraz w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa, a także dostosowanie prawa do standardów UE. Przewiduje też rozpoczęcie rozmów o utworzeniu strefy wolnego handlu (po przyjęciu Ukrainy do WTO) oraz rozpoczęcie rozmów o uproszczeniu reżimu wizowego⁴.

2. Krótka charakterystyka porównawcza Polski i Ukrainy

Terytorium Ukrainy jest prawie dwukrotnie większe niż Polska, ale żyje tam zaledwie około 8 mln ludzi więcej niż w naszym kraju. W obu państwach w 2006 r. zanotowano ujemny przyrost naturalny, co jest bardzo niepokojącym zjawiskiem. Rok 2006 pod względem gospodarczym był bardzo dobry dla obu państw, co obrazuje jeden z podstawowych wskaźników – przyrost PKB. Na Ukrainie PKB *per capita* wyniósł 7800 USD (108 miejsce na świecie), czyli prawie o połowę mniej niż w Polsce (72 miejsce na świecie). Oficjalne statystyki ukraińskie

Tabela 1. Podstawowe dane gospodarcze Polski i Ukrainy

Wskaźnik	Polska	Ukraina
Powierzchnia	312 685 km ²	603 700 km ²
Ludność	38 518 241	46 299 862
Przyrost naturalny	-0,046%	-0,675%
PKB	552,4 mld USD	364,3 mld USD
Przyrost PKB	5,8%	7,1%
PKB na 1 mieszkańca	14 300 USD	7800 USD
Stopa bezrobocia	14,9%	2,7% wskaźnik oficjalny; na Ukrainie jest duży odsetek niezarejestrowanego bezrobocia, Międzynarodowa Organizacja Pracy szacuje je na 6,7%
Wskaźnik inflacji	1,3%	11,6%
Wartość eksportu	110,7 mld USD	38,88 mld USD
Wartość importu	113,2 mld USD	44,11 mld USD

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/index.html>.

³ *Przewodnik – 10 kroków eksportera na Ukrainie*, PAIZ, Warszawa 2007, s. 9.

⁴ www.users.adamant.net/~wehamb/file/ukr_swiat.doc (15.08.2007 r.).

wykazują minimalny wskaźnik bezrobocia na poziomie 2,7%, natomiast w statystykach Międzynarodowej Organizacji Pracy wskaźnik ten wynosi 6,7%. Jest jednak i tak nieporównywalnie mniejszy niż w Polsce, gdzie bez pracy w 2006 r. pozostawało 14,9% ludności. Wartość eksportu i importu obu państw wskazuje zasadniczą różnicę w stopniu gospodarczego otwarcia się na świat (tab. 1). Burzliwe zmiany na arenie politycznej Ukrainy w ostatnich latach doprowadziły do otwarcia się gospodarki na struktury światowe. Stan ten można porównać do sytuacji, jaka panowała w Polsce na początku lat dziewięćdziesiątych. Jednak Ukraina jako państwo, które wielkością swojego obszaru w Europie ustępuje jedynie Rosji, mimo pewnych opóźnień w integrowaniu się z globalnym światem, nie może być pomijana.

3. Współpraca gospodarcza Polska – Ukraina

Wartość wymiany towarowej między Polską a Ukrainą systematycznie rośnie, w 1992 r. obroty towarowe wynosiły 275,4 mln USD, a w roku 2006 – 5278,6 mln USD (tab. 2). Dynamicznie wzrasta wartość zarówno eksportu, jak i importu. Polski handel towarami z Ukrainą wykazuje stałe dodatnie saldo, które w roku 2006 osiągnęło 2645,50 mln USD, a tendencja ta z pewnością będzie się utrzymywać.

Tabela 2. Polsko-ukraińska wymiana towarowa w latach 1992-2006

Lata	Eksport		Import		Obroty		Saldo mln USD
	mln USD	dynamika	mln USD	dynamika	mln USD	dynamika	
1992	161,6	100,0	123,8	100,0	275,4	100,0	37,8
1993	187,5	116,0	201,1	162,4	388,6	141,1	-13,6
1994	280,4	149,5	204,9	101,9	485,3	124,9	75,5
1995	742,6	264,8	290,8	141,9	1033,4	212,9	451,8
1996	977,8	131,6	418,5	144,3	1396,3	135,2	559,3
1997	1206,8	123,4	415,5	99,3	1622,3	116,2	791,3
1998	1086,4	90,0	377,2	90,8	1463,6	90,2	709,2
1999	703,1	65,7	338,5	89,8	1041,6	71,2	364,6
2000	798,2	113,5	475,4	140,4	1273,6	122,3	322,8
2001	1002,7	125,6	449,3	94,5	1452,0	114,0	553,4
2002	1180,5	117,7	491,6	109,4	1672,1	115,2	689,0
2003	1561,2	132,3	744,6	151,5	2305,8	137,9	816,7
2004	2023,4	129,6	1038,5	139,5	3061,8	132,8	984,9
2005	2584,1	127,7	1015,6	97,8	3599,7	117,6	1568,4
2006	3962,1	153,1	1316,5	128,9	5278,6	146,6	2645,5

Źródło: www.ukraina-info.pl (14.08.2007 r.).

Tabela 3. Struktura obrotów towarowych Polski z Ukrainą w roku 2006

Grupy towarowe	Wartość (w mln USD)	Udział (w %)	Dynamika (2005 r. =100)
Eksport			
Artykuły rolno-spożywcze (sekcje I –IV)	219,6	6,07	114,3
Produkty mineralne (sekcja V)	153,9	4,4	665,3
Wyroby przemysłu chemicznego (sekcje VI – VII)	716,6	18,3	134,2
Wyroby przemysłu lekkiego (sekcje VIII, XI, XII)	290,1	8,1	130,4
Drewno, papier i tektura (sekcje IX – X)	296,7	8,3	122,2
Wyroby ceramiczne (sekcje XIII – XIV)	177	4,3	142,9
Metale nieszlachetne (sekcja XV)	507,3	12,3	149,6
Wyroby przemysłu elektromaszynowego (sekcje XVI – XVIII)	1492,2	36,4	178,8
Pozostałe wyroby (sekcje XIX – XXI)	108,9	2,5	145,8
Ogółem	3 962,10	100	153,1
Import			
Artykuły rolno-spożywcze (sekcje I – IV)	132	7	198,2
Produkty mineralne (sekcja V)	296,3	24,8	85,2
Wyroby przemysłu chemicznego (sekcje VI – VII)	183,4	14,8	124,1
Wyroby przemysłu lekkiego (sekcje VIII, XI, XII)	8,4	0,7	115,3
Drewno, papier i tektura (sekcje IX – X)	64,4	5,6	107,7
Wyroby ceramiczne (sekcje XIII – XIV)	4,1	0,4	134,3
Metale nieszlachetne (sekcja XV)	554,4	41,3	158,3
Wyroby przemysłu elektromaszynowego (sekcje XVI – XVIII)	56,9	4,3	198,8
Pozostałe wyroby (sekcje XIX – XXI)	10,4	0,9	161,9
Ogółem	1316,5	100	128,9

Źródło: www.ukraina-info.pl (14.08.2007 r.).

Jak pokazuje tab. 3, dominującą pozycję w eksporcie Polski na Ukrainę zajmują wyroby przemysłu elektromaszynowego, następnie są wyroby przemysłu chemicznego i kolejno metale nieszlachetne, sekcje IX-X (drewno, papier, tektura), wyroby przemysłu lekkiego, artykuły rolno-spożywcze, wyroby ceramiczne, produkty mineralne, inne. Natomiast jeśli chodzi o produkty importowane do Polski, największą wartość zauważyć można w sekcji XV, czyli metali nieszlachetnych, następnie – produktów mineralnych, wyrobów przemysłu chemicznego, artykułów

rolno-spożywczych, w sekcjach IX-X (drewno, papier, tektura) i w wyrobach przemysłu elektromaszynowego.

Od roku 1990 wartość wymiany handlowej między sąsiadami systematycznie rosła, rozwijała się współpraca gospodarcza, podpisywano kolejne umowy ułatwiające wymianę, kontrakty handlowe, aż do roku 1998, w którym Ukraina była dla Polski drugim po Rosji partnerem gospodarczym w regionie i siódmym rynkiem zbytu dla polskich towarów⁵. W drugiej połowie 1998 r. nastąpiło gwałtowne załamanie polskiego eksportu na Ukrainę. Niekorzystne tendencje utrzymywały się również w następnym roku, kiedy to gospodarka ukraińska silnie odczuła skutki kryzysu rosyjskiego.

Dla przezwyciężenia skutków tego kryzysu rząd ukraiński postanowił ograniczyć import przez dewaluację hrywny (co spowodowało relatywne podrożenie polskich towarów w stosunku do ukraińskich), przez czasowe ograniczenie transakcji barterowych i przedpłat w imporcie, przez wprowadzenie opłaty skarbowej i dwuprocentowej dodatkowej importowej opłaty celnej, podrażających import dla odbiorcy ukraińskiego⁶. Działania te doprowadziły do spadku importu polskich towarów aż o 48%.

Od 2002 r. następował powrót do poziomu obrotów sprzed kryzysu w 1998 r. W roku 2002 polski eksport na Ukrainę był tylko o 2,2% niższy od najwyższego poziomu z 1997 r. (w roku 2000 wzrósł o 13,8%, w 2001 o 25,6%, a w 2002 o 17,7% – do poziomu 1,18 mld USD). Polski import z Ukrainy w 2002 r. osiągnął najwyższy poziom w ciągu ostatnich 10 lat (w 2000 r. wzrósł o 40,5%, w 2001 spadł o 5,5%, a w 2002 wzrósł o 9,4% i wynosił 491,5 mln USD). Wartość obrotów towarowych osiągnęła poziom 1,67 mld USD, co oznacza, że przekroczyły one o 3,1% poziom obrotów z rekordowego roku 1997. Dodatkowo dla Polski saldo obrotów towarowych z Ukrainą (689,0 mln USD) należy do największych (po obrotach z Litwą). W 2002 r. Ukraina była dla Polski 10. partnerem w eksporcie (z udziałem 2,88%) oraz 24. w imporcie (z udziałem 0,89%). Polska (według danych ukraińskich) była dla Ukrainy 9. partnerem w eksporcie (z udziałem 2,8%) i 4. w imporcie (z udziałem 3,2%)⁷.

W okresie od stycznia do maja 2003 r. polski eksport na Ukrainę wzrósł o 15%, a import o 67%. Główne pozycje towarowe w eksporcie stanowiły: samochody, węgiel i brykiety, meble i obuwie, a w imporcie: gaz ziemny, rudy i koncentraty żelaza, produkty i wyroby walcowane.

Saldo, dodatkowo dla Polski, wyniosło około 209 mln USD. Dane ukraińskie dotyczące obrotów towarowych z Polską znacznie się różnią od polskich. W 2002 r. obroty zamknęły się saldem ujemnym dla Ukrainy w wysokości 31,23 mln USD,

---

⁵ <http://www.exporter.pl/bazy/Kraje/159.php> (15.05.2006 r.).

⁶ Tamże.

⁷ <http://www.ukraine-poland.com/handel/handel.php> (15.05.2006 r.).

przy czym eksport do Polski wyniósł 505,99 mln USD, a import z Polski – 537,22 mln USD.

Rok 2004 był okresem dynamicznego wzrostu obrotów handlowych pomiędzy Polską a Ukrainą. Eksport polskich towarów wzrósł o 30,1% i osiągnął 2031,2 mln USD, a import z Ukrainy – o 41,2% i miał wartość 1051,2 mln USD. W polskich obrotach z zagranicą Ukraina nadal mało znaczy – jej udział w eksporcie wynosi 2,8%, a w imporcie 1,2%. Jednak na tle innych krajów b. ZSRR, w tym Rosji, widać, że Ukraina zajmuje ważne drugie miejsce. Z punktu widzenia Ukrainy stosunki handlowe z Polską wyglądają bardziej okazale. Polska jest jej 6. partnerem w eksporcie i 4. w imporcie⁸.

Inwestycje polskie na Ukrainie osiągnęły pod koniec 2004 r. wartość ponad 192 tys. USD. Struktura polskich inwestycji na Ukrainie to w 57% przemysł, w 22,4% – sektor finansowy, w 11,2% – sektor handlu. Udział polskiego kapitału w bezpośrednich inwestycjach zagranicznych na Ukrainie wynosi 2,5%. Największymi wydarzeniami w 2004 r. było kupno przez PKO BP udziałów w Kredyt Banku Ukraina i wejście inwestycyjne PZU na rynek ubezpieczeniowy Ukrainy⁹.

Ukraińskie inwestycje w Polsce wynoszą ok. 350 tys. USD, przy czym w 2004 r. poczyniono spore inwestycje w metalurgii, bankowości (ukraiński PryvatBank wykupił licencje Budbanku). Inwestorzy ukraińscy zainteresowani są inwestycjami w przemyśle hutniczym i samochodowym.

Na Ukrainie utworzono specjalne strefy ekonomiczne, które umożliwiły zwiększenie liczby miejsc pracy, a także napływ inwestycji zagranicznych o wartości 3,4 mld USD. Uznając znaczenie Ukrainy w stosunkach gospodarczych Polski z zagranicą, premierzy obu rządów podpisali 4 marca 2005 r. umowę o współpracy gospodarczej. Na mocy tej umowy powołana zostanie Polsko-Ukraińska Międzyrządowa Komisja ds. Współpracy Gospodarczej.

W roku 2006 obroty handlowe Polski i Ukrainy przekroczyły poziom 5 mld USD, co oznacza wysoką dynamikę wzrostu w stosunku do roku 2005 (3,5997 mld USD – aż o 48%). Był to najwyższy w historii poziom obrotów między tymi dwoma krajami. Bezpodstawne były więc obawy, iż przystąpienie Polski do Unii Europejskiej spowoduje zahamowanie współpracy gospodarczej ze wschodnim sąsiadem.

Rok 2006 był okresem najbardziej dynamicznego wzrostu polskiego eksportu na rynek ukraiński (wzrost do 3,962 mld USD – około 56%), a także rekordowego wzrostu (do 1,316 mld USD) ukraińskiego eksportu do Polski (wzrost o około 30%). W całym 2006 r. odnotowywano wysoki stopień zainteresowania polskich inwestorów rynkiem ukraińskim, podobnie jak producentów, eksporterów i importerów obu krajów.

Również korzystne tendencje występują we współpracy inwestycyjnej. Od 1998 r. wartość polskich inwestycji na Ukrainie wzrosła ponad siedmiokrotnie.

⁸ <http://www.ukraine-poland.com/handel/handel.php> (15.05.2006 r.).

⁹ www.exporter.pl/kraje/k_europa/ukraina_2004.html (25.05.2006 r.).

Według stanu na 1 października 2006 r. wartość zainwestowanego przez polskie firmy kapitału stanowiła 350,1 mln USD, a na koniec tego roku zbliżyła się do 400 mln USD. Polskie inwestycje lokowane są głównie w sektorze bankowo-finansowym (około 20%), przemyśle chemicznym i petrochemicznym (około 17%), przemyśle przetwórczym (ponad 16,6%) i w przemyśle drzewnym (około 11%). Są one jednak lokowane i w innych branżach i sektorach, w tym w nieruchomościach, w handlu, w metalurgii i obróbce metali, w przemyśle maszynowym, lekkim, spożywczym, drzewno-papierniczym, budownictwie, transporcie i łącznie i – w małym jeszcze stopniu – w rolnictwie.

Największymi inwestorami polskimi na Ukrainie są banki PKO BP, PeKaO SA i PZU, a ponadto – CAN-PACK (producent puszek do napojów), Toruńskie Zakłady Materiałów Opatrunkowych – właściciel zakładu „Bella”, „Inter-Groclin” – właściciel zakładu foteli samochodowych w Użhorodzie i fabryki mebli „Nowy Styl”, „BRW” i „Forte”. Realizowane są nowe inwestycje polskie na Ukrainie: „Cersanit” rozpoczął budowę fabryki wyrobów ceramicznych w Nowogradzie Wołyńskim, zakłady wyrobów sanitarnych „Sanitec” z Koła modernizują zakład płytek ceramicznych w Obwodzie Chmielnickim, a Zakłady Drzewne „Barlinek” budują zakład w Obwodzie Winnickim¹⁰.

4. Podsumowanie

Zacieśnianiu dobrosąsiedzkich stosunków gospodarczych sprzyjać będą z pewnością reformy – w szczególności wprowadzenie bardziej liberalnej polityki gospodarczej, w tym większych swobód dla biznesu, stworzenie przyjaznego klimatu inwestycyjnego oraz rozwój infrastruktury przygranicznej. Jeśli powiedzie się reforma ukraińskiej gospodarki, to Polska zyska mocnego partnera gospodarczego, o doskonałych perspektywach rozwoju. Należy zatem wspierać Ukrainę na tej bardzo trudnej drodze, którą niedawno przeszło polskie społeczeństwo, i wspierać jej dążenia do członkostwa w UE.

Perspektywy dla handlu i współpracy gospodarczej między Polską a Ukrainą stwarza utrzymanie na Ukrainie tendencji do wzrostu oraz oczekiwany postęp reform gospodarczych. Znaczenie ma zwłaszcza stabilizacja hrywny, rozwój systemu bankowego i ubezpieczeniowego, poprawa kondycji banków oraz możliwości pozyskiwania gwarancji bankowych, zapowiedziany postęp prywatyzacji, obniżenie opodatkowania od dochodów przedsiębiorstw, rozwój małej i średniej przedsiębiorczości, postęp w liberalizacji handlu zagranicznego – wdrażanie nowoczesnych rozwiązań systemowych odnoszących się do handlu i współpracy gospodarczej z zagranicą w ramach prac akcesyjnych do WTO.

Wzrost poziomu obrotów handlowych dokonuje się przy względnie stabilnej strukturze eksportu i importu, zdywersyfikowanej po stronie polskiego eksportu

¹⁰ <http://www.twoja-firma.pl/wiadomosc/1603939,obroty-handlowe-polski-i-ukrainy-przekroczyly-5-miliardow-dolarow.html>.

i zdominowanej po stronie importu z Ukrainy przez produkty mineralne, metale i nawozy sztuczne.

Tradycyjne już Forum Gospodarcze Polska–Ukraina jest imprezą łączącą możliwości wzajemnego poznania się polskich i ukraińskich przedsiębiorców oraz zaprezentowania wobec władz obu państw swoich oczekiwań i sugestii co do stwarzanych im możliwości rozwoju.

Jeżeli chodzi o potencjał rynku, to jest on olbrzymi praktycznie w każdej sferze, np. telekomunikacja: w ciągu ostatniego roku nowy operator telefonii komórkowej „Astelit” zdobył niemal 1 mln użytkowników¹¹. Na rynku usług finansowych w dużym tempie rośnie konsumpcja – w ciągu najbliższych 2-3 lat liczba kredytów przyznawanych na zakup nowych samochodów będzie podwajała się corocznie. Branża spożywcza kryje ogromne możliwości – żywność stale drożeje i w ubiegłym roku mięso oraz cukier osiągnęły rekordowe ceny: odpowiednio 8 USD/kg i ponad 1 USD/kg. Bardzo dynamicznie rozwija się sprzedaż detaliczna, a wraz z nią sieci handlowe – czołowe ukraińskie supermarkety planują na ten rok zwiększenie liczby własnych palcówek, niektóre nawet o 50%.

Literatura

- Chojnowski A., *Historia państw świata w XX wieku. Ukraina*, Trio, Warszawa 1997.
Gospodarka i handel zagraniczny Polski w 2006 roku. Raport Roczny, Instytut Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur, Warszawa 2007.
Gospodarka Ukrainy, Ambasada RP, Kijów 2007.
Polsko-Ukraińska wymiana towarowa w latach 1992-2006, Ambasada RP, Kijów 2007.
 „Polityka”, 25.03.2006 r.
Przewodnik – 10 kroków eksperta na Ukrainie, PAIZ, Warszawa 2007.
 „Gazeta Wyborcza”, 22.03.2006 r.
 „Gazeta Wyborcza”, 29.03.2006 r.

Strony internetowe

- <http://www.exporter.pl/bazy/Kraje/159.php>.
<http://www.ukraine-poland.com/handel/handel.php>.
<http://www.ppr.pl/artukul.php?id=128747>.
www.bankier.pl/wiadomosc/.
http://users.adamant.net/~wehamb/pol/war_dost.html.
<http://www2.e2012.org/pl/7.html>.
<http://www.twoja-firma.pl/wiadomosc/1603939,obroty-handlowe-polski-i-ukrainy-przekroczyly-5-miliardow-dolarow.html>.
<http://www.ukraine-emb.pl/>.
<http://www.polska.com.ua/pol/ambasada/>.

¹¹ www.bankier.pl/wiadomosc/ (20.05.2006 r.).

SELECTED ASPECTS OF ECONOMIC CO-OPERATION BETWEEN UKRAINE AND POLAND AFTER 1990

Summary

Shortly after independence was ratified in December 1991, the Ukrainian Government liberalized most prices and erected a legal framework for privatization, but widespread resistance to reform within the government and the legislature soon stalled reform efforts and led to some backtracking. Output by 1999 had fallen to less than 40% of the 1991 level. Loose monetary policies pushed inflation to hyperinflationary levels in late 1993. Ukrainian Government officials eliminated most tax and customs privileges in a March 2005 budget law, bringing more economic activity out of Ukraine's large shadow economy, but more improvements are needed, including fighting corruption, developing capital markets, and improving the legislative framework for businesses. Reforms in the more politically sensitive areas of structural reform and land privatization are still lagging. Outside institutions - particularly the IMF - have encouraged Ukraine to quicken the pace and scope of reforms. In its efforts to accede to the World Trade Organization (WTO), Ukraine passed more than 20 laws in 2006 to bring its trading regime into consistency with WTO standards. GDP growth was 7% in 2006, up from 2.4% in 2005 thanks to rising steel prices worldwide and growing consumption domestically. Although the economy is likely to expand in 2007, long-term growth could be threatened by the government's plans to reinstate tax, trade, and customs privileges and to maintain restrictive grain export quotas.

Poland has steadfastly pursued a policy of economic liberalization since 1990 and today stands out as a success story among transition economies. In 2006, GDP grew 5.3%, based on rising private consumption, a 16.7% jump in investment, and burgeoning exports. Consumer price inflation - at 1.3% in 2006 - remains among the lowest in the EU. Since 2004, EU membership and access to EU structural funds have provided a major boost to the economy. Unemployment, which stood at 15% in December 2006, is still the highest in the EU.

Ukraine represents less than 1% of total EU trade. Poland is Ukraine's 4th trading partner, Ukraine is 7th Polish trade partner. The EU is Ukraine's largest trading partner accounting for about 32% of Ukraine's total trade. (In 2005 Ukraine's exports to the EU-25 amounted to 7.7 billion euros, and imports 13.0 billion euros).¹² In December 2005 the EU granted to Ukraine Market Economy Status, which is in particular relevant for trade defense investigations. The review of the existing feasibility study on establishing a Free Trade Area between Ukraine and the EU will be accelerated with a view to enable an early start of negotiations once Ukraine has joined the World Trade Organization (WTO). Other important areas include the need to improve Ukraine's investment climate, to reduce VAT arrears and to tackle corruption that acts as a significant deterrent for foreign investors.

Patrycja Stermach – mgr, pracownik w Katedrze Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

---

¹² http://ec.europa.eu/external_relations/ukraine/intro/index.htm#trade (13.09.2007 r.).